

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

σε συνεργασία με το

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΔΙΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε. ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ – ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Οι Απόψεις των Νηπιαγωγών για τη Συμπερίληψη των Παιδιών με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος στο Νηπιαγωγείο

Χατιτζέ Χουσεϊν, 674.

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τ.Ε.Φ. – Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

[Ζωή Καραμπατζάκη, Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια, Ι.Π.Τ.
-Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ]

2^ο Μέλος:

[Διονύσιος Λουκέρης, Συνεργαζόμενος Ερευνητής,
Ι.Π.Τ. -Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ]

3^ο Μέλος

[Παναγιώτης Μαντάς, Συνεργαζόμενος Ερευνητής,
Ι.Π.Τ. -Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ]

Κομοτηνή

2025

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) είναι μια ομάδα των νευροαναπτυξιακών διαταραχών που δημιουργούνται λόγω των δυσλειτουργιών του κεντρικού νευρικού συστήματος. Τα τρία κύρια χαρακτηριστικά της ΔΑΦ είναι οι ελλείψεις στην κοινωνική επικοινωνία, στην κοινωνική αλληλεπίδραση και η παρουσίαση των περιορισμένων και/ή επαναλαμβανομένων συμπεριφορών (DSM 5, 2013). Οι έρευνες υπογραμμίζουν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων της πρώιμης παρέμβασης στα παιδιά με ΔΑΦ (Thyagarajan & Tripathi, 2016). Επιπλέον, η συμπερίληψη είναι ένα άλλο σημαντικό στοιχείο για τη συμμετοχή των ατόμων με ΔΑΦ στις σχολικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Όμως, οι εκπαιδευτικοί είναι το βασικό στοιχείο της διαδικασίας συμπερίληψης των παιδιών στη γενική εκπαίδευση διότι η αποτελεσματικότητα της εξαρτάται από τις στάσεις, τις γνώσεις και την εμπειρία τους (Ζώνιου – Σιδέρη, 2012 όπως αναφέρεται στον Γρηγορόπουλο & Προβατά, 2021). Επίσης, διαπιστώθηκε ότι οι ελάχιστες έρευνες είχαν σκοπό να μελετήσουν τις στάσεις των νηπιαγωγών για τη συμπερίληψη των παιδιών με ΔΑΦ στο νηπιαγωγείο. Άρα, ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνηθούν οι στάσεις των νηπιαγωγών για τη συμπερίληψη των παιδιών με ΔΑΦ στο νηπιαγωγείο. Συγκεκριμένα, οι περεταίρω στόχοι της μελέτης είναι εξής: α) να καθοριστούν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των νηπιαγωγών που παίζουν ρόλο στη διαμόρφωση των στάσεων των νηπιαγωγών, β) να παρουσιαστούν οι παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπερίληψη των νήπιων και γ) να προσδιοριστούν οι συμπεριφορές των παιδιών με ΔΑΦ που αποτελούν εμπόδια κατά τη διάρκεια της συμπερίληψης τους. Στη συγκεκριμένη έρευνα συμμετείχαν 40 νηπιαγωγοί. Το ερωτηματολόγιο που αξιοποιήθηκε ήταν το AIQ των Segall & Campell (2007), δημοσιεύτηκε σε διάφορες εκπαιδευτικές ομάδες της κοινωνικής δικτύωσης. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS. Τα ευρήματα της παρούσας μελέτης έδειξαν ότι η πλειοψηφία των νηπιαγωγών διατηρεί μια θετική στάση για τη συμπερίληψη των παιδιών με ΔΑΦ στο νηπιαγωγείο. Οι δημογραφικές ιδιότητες των νηπιαγωγών που επηρεάζουν τη στάση τους είναι ο τίτλος σπουδών, η εκπαίδευση τους στην ειδική αγωγή, η εμπειρία και ο χρόνος εμπειρίας με τους μαθητές με ΔΑΦ. Επίσης, οι παράγοντες που επιδρούν τη διαδικασία της συνεκπαίδευσης είναι η ύπαρξη του εκπαιδευτικού/ βοηθητικού προσωπικού, η στάση του σχολικού προσωπικού, η εφαρμογή της εξατομικευμένης παρέμβασης και η ενθάρρυνση των σχέσεων των μαθητών με ΔΑΦ με τους μαθητές τυπικής ανάπτυξης. Τέλος, οι δυσκολίες που εμφανίζονται είναι η φτωχή σχέση των παιδιών με ΔΑΦ με τα παιδιά της τυπικής ανάπτυξης, η επιθετικότητα ως προς τους συνομηλίκους ή τους εκπαιδευτικούς, η δυσκολία στην αμοιβαία συνομιλία, η αποφυγή βλεμματικής επαφής και η επιφυλακτικότητα ή έλλειψη επίγνωσης του εκπαιδευτικού.

Λέξεις-κλειδιά: απόψεις, στάσεις, νηπιαγωγοί, συμπερίληψη και ΔΑΦ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alexandri M., Papailiou Ch. & Nikolaou E. (2017). Teachers' Social Representations of Inclusion of Children with Autism Spectrum Disorder (ASD) in Regular Class. *Open Journal for Educational Research*, 2017, 1(2), 45-56.

DOI: 00.00000/ojer.2017.00000a

Αλέξανδρος-Σταμάτιος Αντωνίου (Eds.). (2019).Εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση Φέρνοντας την Αλλαγή . Gutenberg.

American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed.). <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596>

Arif M. M., Niazy A., Hassan B. & Ahmed F., (2013). Awareness of Autism in Primary School Teachers. *Hindawi Publishing Corporation Autism Research and Treatment*

Volume 2013, Article ID 961595, 5 pages. <http://dx.doi.org/10.1155/2013/961595>

Arun P., Azad C., Kaur G. & Sharma P.,(2023). A Community-Based Study of Antenatal and Neonatal Risk Factors in Autism Spectrum Disorder. *Prim Care Companion CNS Disord*. 2023;25(2):22m03339. <https://doi.org/10.4088/PCC.22m03339>

Bendova P., Čecháčková M. & Šádková L. (2013). Inclusive education of preschool children with Special Educational Needs in Kindergartens. *Procedia Social and Behavioral Science* 112 (2014) 1014-1021

Bhat S., Rajendra Acharya U., Adeli H., Muralidhar Bairy G. & Adeli A., (2014). Autism: cause factors, early diagnosis and therapies *Rev. Neurosci*. 2014; 25(6): 841–850.

Blumberg SJ, Zablotsky B, Avila RM, Colpe LJ, Pringle BA, Kogan MD. Diagnosis lost: Differences between children who had and who currently have an autism spectrum disorder diagnosis. *Autism*. 2016;20(7):783-795. doi:10.1177/1362361315607724

Boyle, C., Anderson, J., & Allen, K-A. (2020). The importance of teacher attitudes to inclusive education. *Inclusive education: Global issues & controversies* (pp.127-146). http://dx.doi.org/10.1163/9789004431171_008

Cassimos D. S., Polychronopoulou S. A., Tripsianis G. I. & Syriopoulou-Delli CH. K. (2013). Views and attitudes of teachers on the educational integration of students with autism spectrum disorders. *Dev Neurorehabil*, Early Online: 1–11. 2013 Informa UK Ltd. DOI: 10.3109/17518423.2013.794870

Δαβαζόγλου Α. & Κοκκινός Κ. (Eds.).(2011). Παιδιά με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Τόπος.

D'Elia L., Valeri G., Sonnino F., Fontana I., Mammone A., & Vicari S., (2013). A Longitudinal Study of the Teacch Program in Different Settings: The Potential Benefits of Low Intensity Intervention in Preschool Children with Autism Spectrum Disorder. Original Paper, Volume 44, pages 615–626.

Dimogianni K., (2023). Implementation of Inclusive Practices in Children with ASD in Mainstream Kindergartens: Teachers' perceptions. *International Journal of All Research Education and Scientific Methods (IJARESM)*, ISSN: 2455-6211, Volume 11, Issue 5, May-2023, Available online at: www.ijaresm.com

Eapen V, Črnčec R. & Walter A., (2013). Clinical outcomes of an early intervention program for preschool children with Autism Spectrum Disorder in a community group setting. *BMC Pediatrics* 2013, 13:3

<http://www.biomedcentral.com/1471-2431/13/3>

Efthymiou, E. & Kington A.(2017) The development of inclusive learning relationships in mainstream settings: A multimodal perspective, *Cogent Education*, 4(1), 1304015, DOI: 10.1080/2331186X.2017.1304015

Elsabbagh M., Divan G., Koh Y., Kim Y. K., Kauchali S., Marcín C., Montiel-Nava C., Patel V., Paula C.S., Wang C., Yasamy M. T. & Fombonne E., (2012). Global Prevalence of Autism and Other Pervasive Developmental Disorders. *Autism Research: Volume5, Special Issue: Global Perspectives on Autism*, June 2012, Pages 160-179. <https://doi.org/10.1002/aur.239>

Engstrand R. Z. & Roll-Pettersson L., (2014). Inclusion of preschool children with autism in Sweden: attitudes and perceived efficacy of preschool teachers. *Journal of Research in Special Educational Needs*, Volume 14, pg. 170–179.

doi: 10.1111/j.1471-3802.2012.01252.x.

Fernandes C.A.E., Cardoso A.F.H., Reits C., Henriques M. M. V., Pereira E.P.M.N., (2021). Etiological investigation of genetic cause in autism spectrum disorder. *Scientia Medica Porto Alegre*, v. 31, p. 1-9, jan.-dez. 2021 e-ISSN: 1980-6108 | ISSN-L: 1806-5562

Γρηγορόπουλος Η. & Προβατά Δ., (2021). Οι γνώσεις των εκπαιδευτικών προσχολικής αγωγής ως προς τον αυτισμό και οι απόψεις τους απέναντι στη συμπερίληψη παιδιών με αυτισμό. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 10(1), 1-19.

doi: <https://doi.org/10.12681/hire.24657>

Hodges H., Fealko C., Soares N., (2019). Autism spectrum disorder: definition, epidemiology, causes, and clinical evaluation. *Translation Pediatrics* doi: 10.21037/tp.2019.09.09

Hotulainen, P. & Hoogenraad, C. (2010). Actin in dendritic spines: Connecting dynamics to function. *J. Cell Biol.* 2010, 189, 619–629.

Kaizuka, T. & Takumi, T. (2018) Postsynaptic density proteins and their involvement in neurodevelopmental disorders. *J. Biochem.* 2018, 163, 447–455.

Karant P., Shaista S. & Srikanth N., (2010). Efficacy of Communication DEALL—An Indigenous Early Intervention Program for Children with Autism Spectrum Disorders. *Indian J Pediatr* (2010) 77:957–962. DOI 10.1007/s12098-010-0144-8

Κατσέας Β., (2020). Η αποτελεσματική αντιμετώπιση των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο συμπεριληπτικό σχολείο της νέας εποχής. "*ΝΕΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ*" (16).

Lee F.L.M., Yeung A.S., Tracey D. & Barker K., (2015). Inclusion of Children With Special Needs in Early Childhood Education: What Teacher Characteristics Matter. *Hammill Institute on Disabilities*. DOI: 10.1177/0271121414566014

Liu Y., Li J., Zheng Q., Zaroff C. M., Hall B. J., Li X. & Hao Y., (2016). Knowledge, attitudes, and perceptions of autism spectrum disorder in a stratified sampling of preschool teachers in China. *BMC Psychiatry* (16),142.

Lord C, Elsabbagh M, Baird G, Veenstra-Vanderweele J., (2018). Autism spectrum disorder. *Lancet.* 2018;392(10146):508-520. doi:10.1016/S0140-6736(18)31129-2

Λουκέρη, Δ. % Σκεπετάρη, Β. (2017). Αξιολόγηση του Υφιστάμενου Πλαισίου Ένταξης των Παιδιών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες Ηλικίας μέχρι και 5 ετών στον Παιδικό Σταθμό. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, (1),583-597.

Maria A. P., Ilya S. D., Sergei V. B., Rabiati G. K., Natalia V., Mariia P. A., Olga S. G., & Victoria Iu. V., (2024). Expansion of phenotypic and genotypic data in autism spectrum disorders due to variants in the CHD8 gene. *Neurogenetics* (2025) 26:4

<https://doi.org/10.1007/s10048-024-00781-9>

Masini E., Loi E., Vega-Benedetti A. F., Carta M., Doneddu G., Fadda R. & Zavattari P., (2020). An Overview of the Main Genetic, Epigenetic and Environmental Factors Involved in Autism Spectrum Disorder Focusing on Synaptic Activity. *Int. J. Mol. Sci.* 2020, 21, 8290.

Mohamad R. M. A., Albalawi R. M. D., Albalawi N. S., Alghamdi N. F., Alzahrani N. I., Aljeshi Z. H., Atafi H. A., Alghaythee H.K., Haider A. M. I., Abujamal Z.E., Alruwili A.R. & Qaysi M. M., (2023). Autism Spectrum Disorders in Children. *World Family Medicine*. DOI: 10.5742/MEWFM.2023.95256197

Mohammed N. A., Mahmood N. Sh., Alezzi J. I., Ahmed B.M., Aljefri M.A., (2024). Maternal Risk Factors for Autism Spectrum Disorder. ORIGINAL RESEARCH . DOI:10.26505/djm.v27i2.1221

Newschaffer C. J., Croen L. A., Daniels J., Giarelli E., Grether J.K., Levy S.E., Mandell D.S., Miller L.A., Pinto-Martin J., Reaven J., Reynolds A.M., Rice C.E., Schendel D. &

Windham G. C., (2007). The epidemiology of autism spectrum disorders. *Annu Rev Public Health* 2007, 28:235–258

Nurfallah R., Azmi S. N., Dhiaulhaq N. S. & Astut E.Y., (2024). The Importance of Early Intervention for Children with Autism Spectrum Disorder. 14th Proceeding of International Conference on Special Education in Southeast Asia Region. DOI: 10.57142/picsar.v3i1.470

Page A. & Ferrett R., (2018). Teacher aides' views and experiences on the inclusion of students with Autism: Perspectives across two countries. *The International Education Journal: Comparative Perspectives* Vol. 17, No. 2, 2018, pp. 60-76

<https://openjournals.library.sydney.edu.au/index.php/IEJ>

Παντελιάδου, Σ. & Λαμπρόπουλου, Β. (2000). Ειδική Αγωγή στην Ελλάδα- Κριτική Θεώρηση. Πρακτικά Πανερωπαϊκού Συνέδριου Ειδικής Αγωγής.

Pappas M., Papoutsis C. & Drigas A., (2018). Policies, Practices, and Attitudes toward Inclusive Education: The Case of Greece. *Social Science*. 2018, 7, 90; doi:10.3390/socsci7060090

Parisi L., Filippo T.D. & Rocella M., (2015). The Child with Autism Spectrum Disorders (ASDS) : Behavioral and Neurobiological Aspects. *Acta Medica Mediterranea*, 2015, 31: 1187

Razali N. M., Toran H., Kamaralzaman S., Salleh N. M. & Yasin H. M., (2013). Teachers' Perceptions of Including Children with Autism in a Preschool. *Asian Social Science* Vol. 9, No. 12; 2013. doi:10.5539/ass.v9n12p261

Russell G., Stapley S., Newlove-Delgado T., Salmon A., White R., Warren F., Pearson A. & Ford T., (2022). Time Trends in Autism Diagnosis over 20 years: a UK Population –Based Cohort Study. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 63:6(2022), pp 674-682. <https://doi.org/10.1111/jcpp.13505>

Sari H., Çeliköz N. & Seğer Z., (2009). An Analysis of preschool teachers' and student teachers' Attitudes to Inclusion and their Self- Efficacy. *International Journal of Special Education*.

Σερετόπουλος,Κ., Λάμνησος, Δ. & Γιαννάκου, Κ.(2020). Η επιδημιολογία των διαταραχών του φάσματος του αυτισμού. *Archives of Hellenic Medicine* 37(2):169-180.

Schmidt, R.J., Tancredi, D.J., Krakowiak, P., Hansen, R.L. & Ozono, S.(2014). Maternal Intake of Supplemental Iron and Risk of Autism Spectrum Disorder. *Am. J. Epidemiol.* 2014, 180, 890–900. DOI: 10.1093/aje/kwu208

Σκορδιαλός, Ε. (2023). Μέθοδοι και Πρακτικές Αξιολόγησης των Μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες στο Γενικό, Συμπεριληπτικό Σχολείο. Εκπαιδευτικοί Οργανισμοί Μάθησης. <https://www.researchgate.net/publication/381309295>

Σκιπιτάρη Β. (2016). Συμπερίληψη Μαθητών με Αυτισμό: Εμπειρία, Γνώσεις, Στάσεις και Στρατηγικές Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.Αδημοσίευτη μεταπτυχιακή διατριβή, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, Παιδαγωγική Σχολή - Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ -Σχολή Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.

Štemberger T. & Vanja Kiswarday V.,(2017). Attitude towards inclusive education: the perspective of Slovenian preschool and primary school teachers. *European Journal of Special Needs Education*, 33(1), 47–58

<https://doi.org/10.1080/08856257.2017.1297573>

Sulla G.C. (2012). Natura biologica dell'autismo: l'ipotesi disconnessionista. *Italian Journal of Genetic and Pediatric Immunology* 2012; Anno IV, N 2

Talantseva O. I., Romanova R.S., Shurdova E. M., . Dolgorukova T.A., Sologub S.P.,

Titova O. S., Kleeve D.F. & Grigorenko E.L., (2023). The global prevalence of autism spectrum disorder: A three-level meta-analysis. *Frontiers in Psychiatry*. DOI 10.3389/fpsy.2023.1071181

The global epidemiology and health burden of the autism spectrum: findings from the Global Burden of Disease Study 2021 (2024, Dec. 19). *Lancet Psychiatry* , (12): 111–21

Thyagarajan. R. & Tripathi, M. A.(2016). Early Intensive Behavioral Intervention: Outcomes for Children with Autism (Autism Spectrum Disorder). *The International Journal of Indian Psychology*. Volume 3, Issue 3, No.1, DIP: 18.01.008/20160303.

Tsegaye M., Menbere F. & Godie Y., (2024). Preschool Teachers Attitude Towards Inclusive Education for Students With Autism Spectrum Disorders in Public Schools, Addis Ababa, Ethiopia, 2024. Multicenter Cross Sectional Study. Research Article. DOI: <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-4250775/v1>

Turner-Brown L., Hume K., Boyd B. A. & Kainz K., (2016). Preliminary Efficacy of Family Implemented TEACCH for Toddlers: Effects on Parents and Their Toddlers with Autism Spectrum Disorder. *J Autism Dev Disord* 49, 2685–2698 (2019). <https://doi.org/10.1007/s10803-016-2812-7>

Wang, C., Geng, H., Liu W. & Zhang, G. (2017). Prenatal, perinatal, and postnatal factors associated with autism. *Medicine* 2017, 96, e6696

Wan, H., Zhang, C., Li, H., Luan, S. & Liu, C. (2018). Association of maternal diabetes with autism spectrum disorders in offspring. *Medicine* 2018, 97, e9438.

Zaman T., Das D. & Chowdhury M.A., (2017). Outcomes of An Early Intervention Programme on Children with Autism Spectrum Disorders. Chattagram Maa-O-Shishu Hospital Medical College Journal Volume 16, Issue 2, July 2017.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

(WORLD HEALTH ORGANIZATION. Autism spectrum disorders. WHO, 2023. Available at: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/autism-spectrum-disorders>)

CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION. Prevalence and Characteristics of Autism Spectrum Disorder Among Children Aged 8 Years — Autism and Developmental Disabilities Monitoring Network, 11 Sites, United States, 2020. Available at: https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/72/ss/ss7202a1.htm?s_cid=ss7202a1_w

(CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION. Key Findings from the ADDM Network. Available at: <https://www.cdc.gov/ncbddd/autism/addm-community-report/key-findings.html>

CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION. Prevalence and Characteristics of Autism Spectrum Disorder Among Children Aged 4 Years — Autism and Developmental Disabilities Monitoring Network, 11 Sites, United States, 2020. Available at: <https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/72/ss/ss7201a1.htm>

(CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION. Data and statistics on autism spectrum disorder. CDC, 2019. Available at: <https://www.cdc.gov/ncbddd/autism/data.html>).

(CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION. Prevalence and Characteristics of Autism Spectrum Disorder Among Children Aged 4 Years — Early Autism and Developmental Disabilities Monitoring Network, Seven Sites, United States, 2010, 2012, and 2014. Available at: https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/68/ss/ss6802a1.htm?s_cid=ss6802a1_w